

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตน
ของหม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์ ตุลาการรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๒๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

เรื่องพิจารณาที่ ๔๐/๒๕๔๘

เรื่อง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๙ และมาตรา ๒๑๙ ตรี
ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒ มาตรา ๔
มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๒ หรือไม่

ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของจำเลย ในคดีอาญาของศาลจังหวัดสีกี้ว (ปากช่อง) เพื่อให้
ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐
มาตรา ๒๖๔ กรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๙ และ
มาตรา ๒๑๙ ตรี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒
มาตรา ๔ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๒

ข้อเท็จจริงตามคำร้องสรุปได้ว่า พนักงานอัยการประจำศาลจังหวัดสีกี้ว (ปากช่อง) เป็นโจทก์
ฟ้องนายสุชาติ อำนวยมงคลพร เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดสีกี้ว (ปากช่อง) ฐานความผิด ก่อสร้างอาคาร
โดยไม่ได้รับใบอนุญาต ใช้อาคาร และไม่ยื่นคำขออนุญาตก่อสร้างอาคารโดยฝ่าฝืนคำสั่งของ
เจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยโจทก์ฟ้องว่า จำเลยได้กระทำความผิดต่อกฎหมายหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ
เมื่อระหว่างต้นปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ถึงปลายปี พ.ศ. ๒๕๓๕ วันเวลาใดไม่ปรากฏชัด จำเลยซึ่งเป็น
เจ้าของผู้ครอบครอง และผู้ดำเนินการก่อสร้างได้ก่อสร้างอาคารโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน
ท้องถิ่น จำนวน ๒ อาคาร ต่อมานายเทศมนตรีตำบลปากช่อง ได้มีคำสั่งเป็นหนังสือให้จำเลยยื่น
คำขออนุญาตก่อสร้างต่อเจ้าพนักงานและมีคำสั่งห้ามมิให้จำเลยใช้หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้อาคาร
ดังกล่าว จำเลยฝ่าฝืน เหตุเกิดที่ตำบลปากช่อง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ขอให้ลงโทษ
จำเลยตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔ มาตรา ๒๑ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑
มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๗ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ และปรับจำเลยเป็นรายวันตามกฎหมายจนกว่าจำเลย
จะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

จำเลยให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหา ศาลจังหวัดสีกี้ว (ปากช่อง) พิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษายืน โจทก์ฎีกา ศาลฎีกาพิพากษากลับให้ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๓ ให้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยประเด็นอื่นที่เหลือต่อไป แล้วพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

ต่อมาศาลจังหวัดสีกี้ว (ปากช่อง) พิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๒๑ (๒) มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๗ มาตรา ๗๐ มาตรา ๗๑ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้เรียงกระทงลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๑ ฐานก่อสร้างอาคารโดยเจ้าของไม่ได้รับอนุญาต จำคุก ๓ เดือน ปรับ ๔๐,๐๐๐ บาท และปรับวันละ ๑๐๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๓๗ ถึงวันฟ้องเป็นเวลา ๔๒๔ วัน เป็นเงิน ๔๒,๔๐๐ บาท ฐานฝ่าฝืนคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ระงับการใช้อาคาร จำคุก ๓ เดือน ปรับ ๔๐,๐๐๐ บาท และปรับรายวันวันละ ๑๐๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๗ จนถึงวันฟ้อง เป็นเวลา ๕๑๓ วัน เป็นเงิน ๕๑,๓๐๐ บาท รวมจำคุก ๖ เดือน ปรับ ๑๗๒,๗๐๐ บาท โทษจำคุกให้รอไว้มีกำหนด ๒ ปี ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และให้ปรับจำเลยอีกในอัตราวันละ ๒๐๐ บาท นับถัดวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ข้อหาอื่นให้ยก

จำเลยอุทธรณ์คำพิพากษาศาลจังหวัดสีกี้ว (ปากช่อง) ศาลอุทธรณ์ภาค ๓ พิพากษา แก้เป็นว่า ฐานฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ยื่นคำขออนุญาตก่อสร้างและห้ามใช้อาคาร ปรับวันละ ๑๐๐ บาท นับแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๓๗ จนถึงวันฟ้องเป็นเวลา ๔๕๓ วัน เป็นเงิน ๔๕,๓๐๐ บาท รวมโทษตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นแล้ว จำคุก ๖ เดือน ปรับ ๑๗๑,๗๐๐ บาท นอกจากนี้แก้ไขให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

จำเลยฎีกาว่า เมื่อจำเลยไม่ได้ก่อสร้างอาคารพิพาททั้งสองขึ้นใหม่ทั้งหมดในปี ๒๕๓๔ - ๒๕๓๕ แต่อาคารพิพาทตามฟ้องเป็นอาคารที่มีมาแต่เดิมตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ ก่อนที่จะมีการจัดตั้งเทศบาลตำบลปากช่อง ซึ่งยังไม่อยู่ในบังคับของกฎหมายที่จะต้องมีการยื่นขออนุญาตเพื่อการก่อสร้างหรือต่อเติมอาคาร การที่ฝ่ายผู้กล่าวหามีคำสั่งให้จำเลยยื่นคำขออนุญาตก่อสร้างและห้ามใช้อาคารพิพาทดังกล่าว จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อกลั่นแกล้งตอบโต้จำเลยที่ร้องเรียนการทุจริตของฝ่ายผู้กล่าวหาต่อสำนักงาน ป.ป.ช. จำเลยจึงเห็นว่ากรณีที่จำเลยไม่ยื่นคำขออนุญาตก่อสร้างและยังคงใช้

อาคารตามปกติไม่ใช่เรื่องของการฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพราะการกระทำที่เป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่จะเป็นความผิดนั้นต้องเป็นการฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น จำเลยจึงไม่ได้กระทำความผิดตามฟ้องโจทก์

ศาลจังหวัดสกลนคร (ปากช่อง) มีคำสั่งว่า ฎีกาของจำเลยเป็นฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ผู้พิพากษาที่นั่งพิจารณาคดีในศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ไม่อนุญาตให้จำเลยฎีกา จึงมีคำสั่งไม่รับฎีกาของจำเลยหมายเรียกจำเลยมาปฏิบัติตามคำพิพากษา แจ้งนายประกันส่งตัวจำเลย

จำเลยยื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฎีกา ในขณะเดียวกันก็ยื่นคำร้องขอให้ศาลฎีกาสั่งคำร้องของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๖๔ โดยสรุปว่า

๑) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๙ มาตรา ๒๑๕ ตรี เฉพาะข้อความที่บัญญัติว่า “ห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง” เป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดขวางการนำคดีขึ้นศาลให้ครบ ๓ ศาล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ จึงเป็นบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ที่บัญญัติว่า “ศาลยุติธรรมมีสามชั้น คือศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นในรัฐธรรมนูญนี้ หรือตามกฎหมายอื่น” และรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ที่บัญญัติว่า “การพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์” ดังนั้น บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๕ ตรี จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๒

๒) คำสั่งของศาลยุติธรรมเป็นการเลือกปฏิบัติ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ แม้การจำกัดสิทธิจะตีความประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๕ ตรีว่าเป็นกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ ก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ซึ่งเป็นหลักใหญ่เกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติได้ จึงไม่มีผลใช้บังคับตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖ เพราะขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ มาตรา ๒๗๒ มาตรา ๒๖๔ และขัดต่อแนวพระราชดำริการใช้และการตีความกฎหมายอันเป็นเจตนารมณ์ของพระมหากษัตริย์ ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ ที่ศาลเป็นผู้รับมอบอำนาจจาก

พระมหากษัตริย์ต้องพิจารณาพิพากษาคดีตามเจตนารมณ์ของพระมหากษัตริย์ หรือตามรัฐธรรมนูญเท่านั้น ดังนั้น คำสั่งของศาลยุติธรรมที่สั่งไม่รับฎีกา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑ ประกอบมาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๕ ตี จึงเป็นคำสั่งที่ขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๒ ไม่มีผลใช้บังคับตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖

๓) รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ บัญญัติว่า ประเทศไทยปกครองโดยระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข คือ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศ ปกครองโดยทศพิธราชธรรมเพื่อประโยชน์ของคนหมู่มาก การตีความประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๑๕ ตี จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ ส่วนมาตรา ๓ บัญญัติให้ศาลเป็นตัวแทนของปวงชนชาวไทย เป็นบุคคลที่ถูกระบุให้ใช้อำนาจอธิปไตยของประชาชนตามเจตนารมณ์ของพระมหากษัตริย์ และพระมหากษัตริย์ยังไม่เคยมีพระบรมราชานุญาตให้โจทก์ทำการขัดรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ มาตรา ๒๗๒ และมาตรา ๒๖๔ ศาลซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนเช่นเดียวกับคณะรัฐมนตรี รัฐสภา จะใช้อำนาจขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มิได้

ดังนั้น บทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๑๕ ตี จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑ ถึง มาตรา ๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๒ จึงเป็นอันใช้บังคับมิได้ ขอให้ศาลส่งข้อโต้แย้งดังกล่าว ให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔

ศาลฎีกาพิจารณาคำร้องของจำเลยแล้ว เห็นว่าเมื่อจำเลยโต้แย้งว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๑๕ ตี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๒ และไม่ปรากฏว่าเคยมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น จึงให้การพิจารณาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นของจำเลยดังกล่าวไปเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ส่วนข้อโต้แย้งว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑ ขัดหรือแย้งรัฐธรรมนูญนั้น ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยเรื่องดังกล่าวไว้แล้วว่าไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ จึงไม่ต้องส่งข้อโต้แย้งตามที่จำเลยร้องขอ

ศาลรัฐธรรมนูญรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยคดี เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๘ คดีอยู่ในระหว่างการพิจารณา คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประกาศให้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ สิ้นสุดลง เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๕ และให้ศาลรัฐธรรมนูญสิ้นสุดลงพร้อมกับรัฐธรรมนูญ ภายหลังมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ โดยมาตรา ๓๕ บัญญัติให้บรรดาการใดที่มีกฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญหรือเมื่อมีปัญหาว่ากฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญให้เป็นอำนาจของตุลาการรัฐธรรมนูญและให้โอนบรรดาอรรถคดีหรือการใดที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญก่อน วันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๕ มาอยู่ในอำนาจและความรับผิดชอบของคณะตุลาการรัฐธรรมนูญ

ตุลาการรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยมีว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๙ มาตรา ๒๑๙ ตรี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๒ หรือไม่ เห็นว่ารัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ และมาตรา ๔ เป็นบททั่วไป มาตรา ๒ บัญญัติให้ประเทศไทยมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มาตรา ๔ บัญญัติให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ให้บุคคลมีความเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายอย่างเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องสถานะของบุคคล สถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม จะกระทำมิได้ ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ วรรคหนึ่ง เป็นบทบัญญัติเรื่องการห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง เพราะถือว่าเป็นคดีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นหรือเพียงแต่แก้ไขเล็กน้อยและศาลอุทธรณ์ให้ลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินห้าปีหรือปรับหรือทั้งจำทั้งปรับ แต่โทษจำคุกยังคงไม่เกินห้าปี และมาตรา ๒๑๘ วรรคสอง ห้ามเฉพาะโจทก์มิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง กรณีศาลอุทธรณ์พิพากษายืนหรือเพียงแต่แก้ไขเล็กน้อยในคดีที่ลงโทษจำคุกจำเลยเกินห้าปี ไม่ว่าจะมิโทษอย่างอื่นด้วยหรือไม่ แต่หากแก้ไขมากกว่าสามปีสามารถฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงทั้งโจทก์และจำเลย สำหรับมาตรา ๒๑๙ เป็นกรณีที่ศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับก็ห้ามคู่ความ (โจทก์และจำเลย) มิให้ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ส่วนจำเลยนั้นมิข้อยกเว้นให้ฎีกา

ในปัญหาข้อเท็จจริงได้ หากเป็นกรณีที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้ไขมากและเป็นการเพิ่มเติมโทษจำเลย และมาตรา ๒๑๕ ตรี เป็นบทบัญญัติที่ห้ามคู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง ในกรณีที่ศาลอุทธรณ์มิได้ พิพากษากลับคำพิพากษาศาลชั้นต้น ในคดีที่ศาลชั้นต้นลงโทษกักขังจำเลยแทนโทษจำคุกหรือเปลี่ยน โทษกักขังเป็นโทษจำคุก หากศาลอุทธรณ์พิพากษายืนหรือเพียงแต่แก้ไขก็ไม่ต้องห้ามฎีกาในปัญหา ข้อเท็จจริง แต่การต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงทั้งสามมาตรามีได้เป็นบทบัญญัติบังคับเด็ดขาด ยังเปิดโอกาสให้คู่ความมีสิทธิทำเท่าเทียมกันที่จะขอให้ผู้พิพากษาคนใดซึ่งพิจารณาหรือลงชื่อในคำพิพากษา หรือทำความเห็นแย้งในศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์รับรองให้ฎีกาได้ หรืออธิบดีกรมอัยการ (อัยการ สูงสุด) ลงลายมือชื่อรับรองในฎีกาว่ามีเหตุอันควรที่ศาลสูงสุดจะได้วินิจฉัยก็ให้รับฎีกานั้นไว้พิจารณา ต่อไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๑ ดังนั้นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๑๕ ตรี ดังกล่าว จึงเป็นกรณีต้องห้ามฎีกา ในปัญหาข้อเท็จจริงตามที่กฎหมายบัญญัติไว้โดยใช้บังคับแก่คู่ความทุกฝ่ายอย่างเสมอภาคกัน การที่ ผู้ร้องอ้างว่าศาลยุติธรรมเลือกปฏิบัติ เป็นการขัดต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข และขัดต่อเจตนารมณ์ของพระมหากษัตริย์ที่ใช้อำนาจตุลาการทางศาลนั้น เห็นว่า การดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรมของประเทศย่อมต้องมีกฎหมายกำหนดเป็นกติกาสำหรับ ผู้เกี่ยวข้องถือปฏิบัติเพื่อไม่ให้เกิดความยุติธรรมแก่ทุกคน โดยเฉพาะกฎหมายวิธีสบัญญัติ ซึ่งกำหนด หลักเกณฑ์สำหรับคู่ความและศาลถือปฏิบัติในการดำเนินกระบวนการพิจารณาและการใช้อำนาจพิจารณา พิพากษาคดีเพื่อให้เกิดความยุติธรรมแก่ทุกคนไม่ว่าโจทก์ จำเลย และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ การที่ศาลดำเนิน กระบวนการพิจารณาโดยใช้อำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๕ และมาตรา ๒๑๕ ตรี เฉพาะข้อความที่บัญญัติว่า “ห้ามมิให้คู่ความฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง” จึงมิใช่ เป็นกรณีที่ศาลในฐานะองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการใช้อำนาจโดยไม่คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และ สิทธิเสรีภาพของจำเลยแต่อย่างใด จึงไม่มีกรณีที่จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒ มาตรา ๔ และมาตรา ๓๐

กรณีรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ถือเป็นบทบัญญัติทั่วไปในเรื่องอำนาจของศาลในฐานะ องค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการว่า การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการตาม รัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ซึ่งหมายความว่า การพิจารณา พิพากษาคดีความทั้งหลายให้เป็นอำนาจของศาล และการใช้อำนาจดังกล่าวศาลต้องดำเนินการ

ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ โดยรัฐธรรมนูญ บัญญัติไว้อย่างไร กฎหมายบัญญัติไว้อย่างไร ศาลในฐานะผู้ใช้อำนาจตุลาการในการพิจารณาพิพากษาคดี ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามนั้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า การจะฎีกาได้หรือไม่นั้น นอกจากจะต้อง พิจารณาตามรัฐธรรมนูญแล้วยังจะต้องพิจารณาตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย ดังนั้น เมื่อรัฐธรรมนูญ มิได้บัญญัติเรื่องการฎีกาคำพิพากษาของศาลไว้ก็ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติ โดยประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นกฎหมายที่บัญญัติเรื่องการฎีกาและการห้ามฎีกาไว้ การจะฎีกา ได้หรือไม่ จึงต้องเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น บทบัญญัติดังกล่าว จึงไม่มีข้อความที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓

ส่วนรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้ศาลยุติธรรมมีสามชั้น คือศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา ซึ่งผู้ร้องได้แย้งว่า ผู้ร้องมีสิทธิฎีกาได้นั้น เห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ ดังกล่าว เป็นบทบัญญัติแต่เพียงโครงสร้างของศาลยุติธรรมเท่านั้น ส่วนคดีประเภทใดจะขึ้นต่อศาลใด และจะอุทธรณ์ฎีกาได้หรือไม่จะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญาเป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์การอุทธรณ์และการฎีกาไว้ โดยมาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๙ และมาตรา ๒๑๙ ตรี ได้กำหนดข้อห้ามฎีกาไว้ จึงต้องเป็นไปตามนั้น เมื่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ วรรคหนึ่ง มิใช่บทบัญญัติที่รับรองสิทธิของคู่ความในการฎีกาคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์แต่อย่างใด ด้วยเหตุนี้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๙ และมาตรา ๒๑๙ ตรี ซึ่งเป็นเรื่องกรณีต้องห้ามฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริง จึงไม่มีข้อความที่ขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๒ วรรคหนึ่ง

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๑๙ มาตรา ๒๑๙ ตรี ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒ มาตรา ๔ มาตรา ๓๐ มาตรา ๒๓๓ และมาตรา ๒๗๒

หม่อมหลวงไกรฤกษ์ เกษมสันต์

ตุลาการรัฐธรรมนูญ